

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van TSM Middenschool te MECHELEN

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer	110379
Instelling	TSM Middenschool
Directeur	Marc STEEMANS
Adres	Onder-den-Toren 13 - 2800 MECHELEN
Telefoon	015-27.14.53
Fax	015-20.17.72
E-mail	marc.steemans@tsmmechelen.be
Website	http://www.tsmmechelen.be
Bestuur van de instelling	Technische Scholen Mechelen
Adres	Jef Denynplein 2 - 2800 MECHELEN
Scholengemeenschap	SGKSO Regio Mechelen
Adres	Melaan 6 - 2800 MECHELEN
CLB	Vrij CLB Het Kompas
Adres	Vijfhoek 1_A - 2800 MECHELEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	21-01-2013, 29-01-2013, 30-01-2013, 31-01-2013, 01-02-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	01-02-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	13-03-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Jan Meers
Teamleden	Etienne Gielen Gabriël Poppe
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	4
1 SAMENVATTING	6
2 DOORLICHTINGSFOCUS.....	8
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Nederlands voor nieuwkomers in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers van het secundair onderwijs (OKAN) (Besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 inzake de organisatie van onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon voltijds secundair onderwijs (B.S. 01.03.2007))	9
3.1.1.2 Nederlands in de basisvorming in de eerste graad A-stroom (leerplan 2010/016).....	11
3.1.1.3 Wiskunde in de basisvorming in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/003).....	13
3.1.1.4 Techiek in de basisvorming in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/017)	15
3.1.1.5 Vakken van het specifiek gedeelte in de eerste graad A-stroom van de basisoptie Grafische communicatie en media (leerplan D/2006/0279/043)	16
3.1.1.6 Vakken van het specifiek gedeelte in de eerste graad A-stroom van de basisopties Mechanica-elektriciteit en Industriële wetenschappen (leerplannen D/2011/7841/024 en D/2011/7841/031)	17
3.1.1.7 Nederlands in de basisvorming in de eerste graad B-stroom (leerplan 2010/019).....	18
3.1.1.8 Wiskunde in de basisvorming in de eerste graad B-stroom (leerplannen D/2011/7841/021 en D/1997/0279/040).....	19
3.1.1.9 Vakken van het specifiek gedeelte in de eerste graad B-stroom van het beroepenveld Elektriciteit (leerplan D/2011/7841/027)	21
3.1.1.10 Vakken van het specifiek gedeelte in de eerste graad B-stroom van het beroepenveld Metaal (leerplan D/2011/7841/035)	22
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	23
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	23
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	24
4.1 Welzijn.....	24
4.2 Begeleiding.....	24
4.2.1 Sociale en emotionele begeleiding.....	24
4.3 Evaluatie.....	25
4.3.1 Evaluatiepraktijk	25
4.3.2 Rapporteringspraktijk	26
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	28
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	30
6.1 Wat doet de school goed?.....	30
6.2 Wat kan de school verbeteren?	30
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	30
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG	31
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	31

7.2	Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	31
-----	--	----

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van structuuronderdelen om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan. Hierbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De TSM Middenschool is een middelgrote school in het centrum van Mechelen. De school ressorteert onder het schoolbestuur Technische Scholen Mechelen, samen met een school met een aanbod voor de tweede en de derde graad, een centrum voor leren en werken en een centrum voor volwassenenonderwijs. De middenschool biedt een A- en een B-stroom aan, met basisopties en beroepenvelden gericht op de diverse profielen in de bovenbouw. De school richt ook een onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) in.

Gedurende de laatste zes jaren bleef het leerlingenaantal min of meer gelijk, met een lichte stijging tijdens de laatste drie schooljaren. Als centrumstad telt de school relatief meer kansarme leerlingen dan het Vlaamse gemiddelde. De school heeft tegenover deze problematiek een schoolvisie ontwikkeld die uitgaat van het fundamenteel geloof in de mogelijkheden en de talenten van de jongeren. Om dit te kunnen verwezenlijken wil de school een ordelijk en respectvol schoolklimaat als uitgangspunt, met aandacht voor leefregels en correcte omgangsvormen. De school slaagt erin een positief leer- en leefklimaat te creëren. Het personeel doet zijn onderwijstaak graag en heeft aandacht voor de noden van de leerlingen.

De leerplannen van Nederlands en wiskunde worden voldoende gerealiseerd in de basisvorming van de A- en de B-stroom. Ook voor de onderzochte specifieke vakken in de basisopties in de A-stroom en in de beroepenvelden in de B-stroom worden de onderwijsdoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd. Toch blijkt dat in het algemeen de gerichtheid op het leerplan in de diverse structuuronderdelen nog voor verbetering vatbaar is. Zo worden aan de leerlingen soms eisen gesteld die niet in overeenstemming zijn met het leerplan. Het onderwijsproces legt doorgaans een groot accent op de theoretische kennisverwerving. Het vak techniek in de A-stroom voldoet niet. De school heeft de nieuwe eindtermen en het nieuwe leerplan nog onvoldoende toegepast. De vroegere 'technologische opvoeding' is nog niet voldoende vervangen door het werken met de kerncomponenten, de gevraagde toepassingsgebieden en de drie dimensies 'begrijpen, hanteren en duiden'. De school is zich bewust van het tekort. De genomen acties en de positieve evolutie dit schooljaar geeft de inspectie voldoende vertrouwen dat dit tekort wordt weggewerkt. De ontwikkelingsdoelen van Nederlands in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) worden in voldoende mate nagestreefd. De OKAN-werking is een voorbeeld van goede praktijk.

De school is sterk in de socio-emotionele begeleiding van de leerlingen. De school heeft hiervoor een samenhangend netwerk van taken en verantwoordelijkheden vastgelegd, o.a. via de coördinatorenwerking en de functie van de klastitularis. Via een brede inspraak voelt iedereen zich betrokken bij de leerlingenbegeleiding en verloopt de invulling en de uitvoering van de taken efficiënt. De informatie rond leer- en leefhouding wordt verzameld in een digitaal leerlingenvolgsysteem. Ondanks de strenge aandacht voor de leefregels vormen deze geen strak keurslijf. Positieve aanmoediging en bekrachtiging ondersteunen, samen met diverse activiteiten voor de sociale en culturele integratie, het aangenaam leefklimaat op de school.

De evaluatiepraktijk vormt nog een uitdaging voor de school. De concrete invulling van de evaluaties, de rol van procesevaluatie en de evaluatie als onderdeel van het eigen onderwijsproces worden grotendeels overgelaten aan de eigen inzichten en invullingen van de leraren en/of vakgroepen. Ondanks goede praktijkvoorbeelden, zoals het gezamenlijk opstellen van examens, is de gelijkgerichtheid van de evaluatiepraktijk nog niet groot. Uit het onderzoek blijkt dat de evaluatie vaak onvoldoende is afgestemd op de leerplandoelstellingen. De evaluatie is ook hoofdzakelijk gebaseerd op de beoordeling van het eindresultaat (product). De motiveringen van de B- en C-attesten bevatten niet altijd alle relevante elementen om de oriëntering van de leerlingen te staven.

De rapporteringspraktijk benadrukt het belang van geregelde feedback over het leerproces en de ontwikkeling van de leerling. De commentaren in de rapporten beoordelen vooral het gedrag van de leerling, maar geven weinig informatie over het leerproces. De school hecht veel belang aan de mondelinge toelichting van de studieresultaten en dit vertaalt zich in een hoge respons tijdens de oudercontacten.

Op niveau van het algemeen beleid zet de directeur in op een gedeeld leiderschap en op dagelijkse nabijheid en toegankelijkheid. De besluitvorming is participatief en de communicatie is open. Het kwaliteitszorgsysteem van de school zit nog in een opbouwfase. De kwaliteitszorg gaat uit van de praktijkwerking van elke dag. De initiatieven die de school neemt om de doeltreffendheid van de schoolwerking in kaart te brengen hebben nog niet geleid tot uitgewerkte theoretische visieteksten. Bijsturingen gebeuren stap per stap ten bate van de kwaliteit van de concrete onderwijskundige processen. De invloed van de vakgroepwerking op de onderwijskwaliteit is matig omdat de beleidsmatige aansturing vooralsnog niet krachtig genoeg gebleken is. In het systematisch doorlopen van de kwaliteitscirkel kan de school nog groeien.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	Nederlands, techniek, wiskunde	
Graad 1 B	Nederlands, wiskunde	
Graad 1 Bouw - Hout	Nederlands, wiskunde	
Graad 1 Bouw- en houttechnieken	Nederlands, techniek, wiskunde	
Graad 1 Elektriciteit - Metaal	Nederlands, wiskunde	specifieke vorming
Graad 1 Grafische communicatie en media	Nederlands, techniek, wiskunde	specifieke vorming
Graad 1 Industriële wetenschappen	Nederlands, techniek, wiskunde	specifieke vorming
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	Nederlands, techniek, wiskunde	specifieke vorming
OKAN Onthaalonderwijs anderstalige nieuwkomer	Nederlands voor nieuwkomers	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Logistiek

Welzijn

Veiligheid

Gezondheid en hygiëne

Milieu

Onderwijs

Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Nederlands voor nieuwkomers in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers van het secundair onderwijs (OKAN) (Besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 inzake de organisatie van onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon voltijds secundair onderwijs (B.S. 01.03.2007))

Voldoet

De ontwikkelingsdoelen worden in voldoende mate nagestreefd. De vakgroep heeft binnen functionele taaltaken aandacht voor de integratie van de taaldoelen met de algemene doelen en een aantal attitudes. Voor de leerlingen wordt een individueel leer- en ontwikkelingstraject uitgezet. De vakgroep heeft vanaf dit schooljaar de evaluatie en de rapportering beter afgestemd op de ontwikkelingsdoelen.

Onderwijsaanbod Het onderwijsaanbod is voldoende afgestemd op de noden van de leerlingen. Bij de inschrijving wordt informatie ingewonnen om een eerste inschaling van de leerlingen te verkrijgen. Tijdens de eerste schooldagen zorgen de leraren via observatie en het afnemen van cognitieve vaardigheidstesten voor het verder in kaart brengen van de beginsituatie. De leerlingen worden vervolgens in een van de drie klasgroepen ingedeeld op basis van hun (taal)vaardigheidsniveau. De lessentabel en het lesprogramma houden voldoende rekening met de opbouw van de taaldoelen. Het programma vertrekt vanuit thematisch opgebouwde gehelen met zowel maatschappelijk relevante als schoolgerelateerde inhoud. Dit schooljaar leverde de vakgroep inspanningen om de na te streven taaldoelen beter te omschrijven en te concretiseren. De algemene doelen worden geïntegreerd in het curriculum. Er is voldoende aandacht voor de ontwikkeling van tijd- en ruimtewustzijn, gecijferdheid, ICT en techniek. Vertrekkend vanuit de kerngedachte van de schoolwerking krijgt de ontwikkeling van de sociale vaardigheden en de attitudes gerichte aandacht. Binnen een brede vorming nemen de leerlingen van de onthaalklas zowel deel aan voor hen specifiek georganiseerde als aan een aantal op schoolniveau georganiseerde projecten.

Evaluatiepraktijk De vakgroep heeft dit schooljaar de evaluatiepraktijk voor de taaldoelen bijgestuurd. De taalvaardigheden worden gekoppeld aan concrete doelen en meetbare werkvormen. Ook het procesmatig verwerven van een bepaalde beheersingsgraad van de taalvaardigheden wordt nu sterker benadrukt. Een verdere uitdieping en verduidelijking van de evaluatiecriteria voor het omschrijven van het beheersingsniveau van de taalvaardigheden is nog in ontwikkeling. De algemene doelen worden nog niet systematisch geëvalueerd. De attitudes die worden geëvalueerd zijn overwegend algemene attitudes rond houding en inzet. De aandacht voor vakgebonden attitudes is beperkt. Tot vorig schooljaar werden de evaluatiegegevens zowel via het dagelijks werk (taken en toetsen) als via examens verzameld en in een cijfer rapport gegoten. Hierbij was het niet duidelijk welke taalvaardigheden op welke

wijze werden beoordeeld en op basis van welke criteria. Tevens kwamen tijdens de summatieve evaluatie niet alle taalvaardigheden voldoende evenwichtig aan bod. Taalbeschouwende elementen werden nog regelmatig buiten een functionele context bevraagd. Het cijfermatig beoordelen is dit schooljaar opgeheven en vervangen door een vaardigheidsgerichte beoordeling met woordcommentaar zodat de na te streven/verworven taalvaardigheden beter kunnen worden omschreven.

- Rapporteringspraktijk** Aansluitend bij de gewijzigde evaluatiepraktijk werd de rapporteringspraktijk aangepast om een meer procesmatig en vaardigheidsgericht beeld te krijgen van de vorderingen van de leerlingen. Het overzicht van de taalvaardigheden krijgt op deze wijze het karakter van een taalportfolio, met een weerslag van de chronologische evolutie wanneer bepaalde taaldoelen worden behaald. Het cijferrapport is vervangen door een woordrapport. Verder bevat het rapport een beoordeling van een aantal veeleer algemene attitudes, ook opgevat als procesmatig groeimodel. Daarnaast zorgt het persoonlijk woordcommentaar bij elke taalvaardigheid voor een verdere toelichting.
- Leerbegeleiding** Op het vlak van preventieve leerbegeleiding (leren leren) werden door de vakgroep nog geen gelijkgerichte afspraken gemaakt. Vanuit de schoolcultuur wordt vooral een correcte leer- en leefhouding gewaardeerd. De klasgroepen zijn vrij homogeen volgens taalniveau samengesteld. De leraren hanteren activerende en communicatieve werkvormen gericht op de ontwikkeling van de taalvaardigheden. Leerlingen met specifieke taal- of leermoeilijkheden krijgen bijkomende ondersteuning.
- Loopbaanbegeleiding** De school besteedt veel aandacht aan de begeleiding van de overgang van de anderstalige nieuwkomers naar het regulier onderwijs. Verschillende initiatieven zijn gericht op de loopbaanbegeleiding van de leerlingen. Binnen de eigen school kunnen de leerlingen van een aantal vakken proeflessen volgen. Daarnaast worden specifieke (inhaal)lessen Frans en Engels georganiseerd. Via snuffelstages kunnen de leerlingen kennismaken met het onderwijsaanbod van andere scholen. De vervolgcoach volgt het traject van de anderstalige nieuwkomers nauwgezet op. De ontvangende scholen worden geïnformeerd en begeleid. Ook de oud-leerlingen kunnen nog beroep doen op bijkomende ondersteuning door de vervolgcoach. De school verzamelt gegevens over de doorstroming van hun OKAN-leerlingen en hun resultaten in het vervolgonderwijs.
- Sociale en emotionele begeleiding** De school levert inspanningen om de anderstalige nieuwkomers zo goed als mogelijk te integreren in het schoolleven. De leerlingen participeren aan dezelfde activiteiten als de overige leerlingen. Zij dienen zich aan dezelfde leer- en leefregels te houden. De opvolging van hun houding en inzet gebeurt consequent. Afwezigheden en de telatkomers worden opgevolgd. Daarnaast besteedt het lerarenteam veel aandacht aan het welbevinden van de leerlingen.
- Onderwijsorganisatie** Voor de organisatie van de onthaalklas besteedt de school naast de toegekende uren-leraar uit het specifiek pakket, een groot gedeelte van de toegekende uren uit het gewoon lestijdenpakket. Dit laat toe om met drie niveaugroepen te werken, de klasgrootte te beperken en de leerlingen voldoende ondersteuning te bieden. Ook de uren-leraar voor de opdracht

van de vervolgcoach worden op een correcte wijze ingevuld. De school organiseert het opgelegd minimum van 28 lestijden per klasgroep. Hiervan worden telkens vier wekelijkse uren-leraar besteed aan een creatieve invulling met muzikale, plastische en lichamelijke opvoeding.

Deskundigheidsbevordering De teamwerking verloopt via een wekelijks overlegmoment en tijdens het overleg worden zowel praktische als pedagogisch-didactische onderwerpen behandeld. De teamleden werden geselecteerd op basis van hun competenties en hun interesse voor het onderwijs aan anderstaligen. De schoolleiding zorgt voor een behoorlijke stabiliteit in de personeelsbezetting. Het team versterkt de ontwikkeling van zijn competenties via nascholing en interne deskundigheidsbevordering. Een coördinator stuurt actief de vakgroep aan en volgt de implementatie van de gemaakte afspraken op.

Uitrusting De lesgroepen van de anderstalige nieuwkomers gebruiken dezelfde leslokalen als deze van het regulier onderwijs. Er zijn voldoende materiële middelen aanwezig om de lespraktijk te ondersteunen. Het lokaal dat specifiek voor het onthaalonderwijs is voorzien, beschikt (nog) niet over de toch wel noodzakelijke mogelijkheid tot audiovisuele ondersteuning. De mogelijkheden tot ICT-integratie zijn veeleer beperkt en worden tevens nog onvoldoende benut.

3.1.1.2 Nederlands in de basisvorming in de eerste graad A-stroom (leerplan 2010/016)

Voldoet

De eindtermen worden in voldoende mate gerealiseerd. Alle leerplancomponenten komen vrij evenwichtig aan bod. De evaluatiepraktijk is voldoende afgestemd op de leerplandoelen, maar de gehanteerde verdeelsleutel zorgt voor een puntenoverwicht voor de taalbeschouwende elementen.

Onderwijsaanbod De verschillende componenten van het leerplan (taalvaardigheid, taalbeschouwing en aanzet tot literaire competentie) komen voldoende evenwichtig aan bod in de onderwijspraktijk. De nadruk ligt voldoende op de communicatieve functie van de taal. De vernieuwende inzichten van het leerplan zijn echter nog niet voldoende doorgesijpeld in de onderwijspraktijk. Gecombineerde en uitdagende taalopdrachten met een sterkere gerichtheid op de taalvaardigheden komen wel geleidelijk meer op de voorgrond. Het leesportfolio is hiervan een uitstekend voorbeeld: leesopdrachten in combinatie met schrijf- en spreekopdrachten en telkens gekoppeld aan een creatieve en persoonlijke inbreng van de leerlingen. Voor de ontwikkeling van een technische taalbeheersing wordt nog onvoldoende vertrokken van de inductieve methode om leerlingen taalverschijnselen te laten ontdekken en ze te laten reflecteren over het taalgebruik en de achterliggende taalsystematiek. Spelling, woordenschat en grammatica worden nog te vaak buiten zinvolle contexten aangeboden en geëvalueerd. Leerlingen worden nog onvoldoende aangemoedigd om na te denken over hun eigen of andermans taalgebruik. Zo is er weinig of geen aandacht voor het taalgebruik in de agenda of notities van de leerlingen. Leerlingen krijgen onvoldoende kansen om zichzelf te verbeteren en taalverwerving als een leerproces te zien waarin zij kunnen groeien. De productieve taalvaardigheden komen wel regelmatig aan bod, maar nog onvoldoende vanuit een doelgerichte en geïntegreerde visie op het taalvaardigheidsonderwijs. De leesvaardigheid wordt soms vrij sterk

beklemtoond, waardoor de ruimte voor de ontwikkeling van de andere taalvaardigheden ingeperkt wordt. De criteria waaraan een spreek- of schrijfopdracht moet voldoen, zijn vaak nog onvoldoende omschreven en niet voldoende gecommuniceerd met de leerlingen. De leden van de vakgroep hebben hierrond nog geen gelijkgerichte afspraken gemaakt of concrete criteria vastgelegd. Tevens ontbreekt het aan een geleidelijke opbouw van de taalbeheersing, waardoor er nog onvoldoende diepgang wordt bereikt.

De literatuurcomponent vertrekt voldoende vanuit de leeservaring. De doelen zijn gericht op het leesplezier en op de aanzet tot literaire competentie, waarbij zowel de tekstverwerking als creatieve opdrachten aan bod komen.

Evaluatiepraktijk De evaluatie op zich is over het algemeen voldoende representatief voor de leerplandoelen, maar een overwicht van de puntenverdeling wordt toegekend aan spelling, grammatica en woordenschat. De validiteit van de evaluatie komt hierdoor in het gedrang, zowel wat betreft de beoordeling van het dagelijks werk als van de summatieve evaluatie. Nochtans biedt het extra rapport voor Nederlands in de vorm van een taaldossier een uitstekende aanvulling en verduidelijking voor de diverse onderdelen van de taalbeheersing. De puntenvertaling van dit rapport naar het algemeen rapport is echter niet aan vastgelegde afspraken verbonden. Tevens gaat de vakgroep nog niet voldoende gelijkgericht te werk wat de beoordelingscriteria voor de diverse vaardigheden betreft.

Aansluitend bij de schoolcultuur wordt ook binnen het vak veel aandacht besteed aan de algemene attitudes. Inzet, medewerking, orde en netheid worden beoordeeld en in de vorm van woordcommentaar gecommuniceerd aan de leerlingen en de ouders. Het gevaar van een vermenging van de attitudebeoordeling met de vakgebonden beoordeling loert echter om de hoek.

Uitrusting De vakgroep beschikt over voldoende leermiddelen voor de realisatie van de leerplandoelen. De school heeft geïnvesteerd in voorzieningen voor multimedia-gebruik. De mogelijkheden tot ICT-integratie zijn wat beperkt (twee te reserveren ICT-lokalen), maar worden daarnaast tevens onvoldoende benut.

Leerbegeleiding Het schoolbeleid stimuleert met een aantal initiatieven het taalgericht en communicatief onderwijs. Het aantal leerlingen per klasgroep wordt beperkt gehouden, wat de mogelijkheden tot persoonlijke en gedifferentieerde begeleiding vergroot. Op klasniveau wordt regelmatig een interactieve klasopstelling gehanteerd om de inbreng van de leerlingen te verhogen.

De school levert inspanningen om de talige beginsituatie van de leerlingen in kaart te brengen. Met de verzamelde gegevens wordt echter nog onvoldoende gericht aan de slag gegaan. Op het vlak van preventieve leerbegeleiding (leren leren) werden door de vakgroep nog geen expliciete afspraken gemaakt. Nochtans is een duidelijke nood aan ondersteunende hulpmiddelen aanwezig, zoals het aanwenden van stappenplannen of oplossingsstrategieën.

De begeleiding van de leerlingen verloopt vlot en met de nodige zorg. Leerlingen met specifieke leermoeilijkheden of-stoornissen krijgen bijkomende ondersteuning en kunnen genieten van compenserende

maatregelen. De leraren staan open voor remediërende initiatieven en zijn vaak tijdens de middagpauze beschikbaar voor het bijsturen van tekorten.

3.1.1.3 Wiskunde in de basisvorming in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/003)

Voldoet

Het leerplan wordt voldoende en evenwichtig gerealiseerd. De evaluatie is betrouwbaar en transparant. De leerbegeleiding gebeurt betrokken. De minimale materiële vereisten om de doelstellingen te realiseren zijn aanwezig.

Onderwijsaanbod De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Voor de evenwichtige verdeling van de onderwijstijd over de twee leerjaren en binnen elk leerjaar volgt de school de suggesties van het leerplan. De klassen zijn niet heterogeen samengesteld, maar ingedeeld volgens basisopties, ook in het eerste leerjaar. De leerlingen van de basisoptie Industriële wetenschappen volgen het leerplan op basis van vijf wekelijkse lestijden in het tweede leerjaar, en ook in het eerste leerjaar zijn er voor hen vijf lesuren. Alle andere basisopties hebben vier wekelijkse lestijden in de beide leerjaren. De realisatie van de doelstellingen in deze opties is nipt en komt bij onverwachte lesuitval in het gedrang. Door de intuïtieve zorg voor de leerlingen krijgen herhalingen en hernemingen bij getallenleer en bewerkingen soms te veel aandacht.

In alle klassen is de leerboekgerichtheid groot, ten nadele van de leerplanoriëntatie. De klemtoon ligt daardoor veelal op het verwerken van leerstof en kennisreproductie. De rekenvaardigheden en de meet- en tekenvaardigheden worden goed ingeoefend, maar denk- en redeneervaardigheden, wiskundige taalvaardigheden en probleemoplossende vaardigheden komen minder prominent aan bod. Dat geldt ook voor de (vak-)attitudes uit het leerplan, die nog te veel worden beschouwd als vanzelfsprekend ingebouwd doorheen heel het curriculum. Er is in beide leerjaren nog ruimte voor een evenwichtigere verhouding van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes op maat van het leerplan.

In alle klasgroepen is de diepgang van de aangeboden leerstof voldoende, maar beperkt. In veel gevallen focust het onderwijsleerproces op het routinematig toepassen van aangeleerde procedures en op geheugenkennis, vooral in de vier-uur-opties. De verwerkingsniveaus van abstraherende begripsvorming en productieve toepassingsgerichtheid worden slechts af en toe vooropgesteld en bereikt. Het verdiepingsniveau komt frequenter aan bod in de basisoptie Industriële wetenschappen.

Uitrusting De minimale materiële vereisten om de doelstellingen te realiseren zijn aanwezig. Het ICT-gebruik in de lessen is slechts matig ontwikkeld. Niet alle lokalen zijn uitgerust met een vaste projectiemogelijkheid en computerondersteuning. Voor actief computergebruik door de leerlingen moet steeds uitgeweken worden naar een ICT-lokaal. Dat gebeurt in de eerste graad niet vaak. De beschikbaarheid van het computerpark is beperkt afgestemd op een vlotte ICT-integratie. De school heeft hier nog inspanningen te doen om de wiskundevorming dynamisch en functioneel te ondersteunen.

Evaluatiepraktijk De toetsen en examens zijn verzorgd. De beoordelingen zijn betrouwbaar en transparant. De evaluaties zijn representatief en valide voor het gegeven onderwijs. De leerstofgerichtheid staat doorgaans voorop, waardoor de evaluatie niet altijd voldoende gerelateerd is aan de bredere leerplandoelen. Er zijn weinig sporen van expliciete evaluatie van vaardigheden en eventueel van vakattitudes. In voorkomend geval doet elke leraar dat op zijn/haar manier. De toetsing voor het dagelijks werk is frequent en leraargebonden. In het eerste leerjaar A werken de leraren samen door hun toetsen via dropbox ter beschikking van de collega's te stellen om zo toch tot een zekere gelijkgerichtheid te komen. Sommige leraren werken met diagnostische toetsen om hun eigen onderwijsproces bij te sturen. In de vier-uur-opties zijn de examens gemeenschappelijk voor parallelklassen. Er zijn geen afspraken voor de verbeterscores, zodat de betrouwbaarheid leraarafhankelijk is. De examens beklemtonen veelal de reproductie van kennis en routines. Ze zijn uitgebreid en het is niet duidelijk wat de meerwaarde is van de grote hoeveelheid vragen.

Leerbegeleiding Alle klassen van de eerste graad A-stroom gebruiken een leerwerkboek, maar de reeks verschilt voor het eerste en het tweede leerjaar. Bovendien is er binnen het eerste leerjaar een verschillend leerwerkboek voor de vijf-uur-optie en de andere. Dat vraagt extra aandacht en alertheid voor de continuïteit van de leerlijnen en het leerproces. De didactische aanpakken in de lessen zijn zorgzaam en effectief vanuit de leerstof- en leerboekgerichtheid. Ze beperken zich meestal tot het onderwijsleergesprek. Er zijn aanzetten tot het gebruik van activerende werkvormen die het leren kunnen bevorderen, maar ze zijn eerder uitzonderlijk. De leraren hebben stimulerende aandacht voor de individuele noden van de leerlingen via binnenklasdifferentiatie, maar bouwen die nog niet altijd gestructureerd in. Hetzelfde geldt voor de feedback en reflectie na toetsen en examens. De integratie van 'leren leren' is reëel, o.a. via 'studeerlessen', maar leraargebonden. Een systematische vorderingsaanpak over de twee leerjaren heen ontbreekt. Er is nog ruimte voor het versterken van de preventieve leerbegeleiding.

De leerlingen werken gemotiveerd en de omgang tussen de leraren en leerlingen is aanmoedigend en respectvol. Leerlingen met leerachterstanden worden individueel bijgewerkt via een wekelijkse inhaalles tijdens de middag. Bij leerproblemen worden diverse remediëringsacties en extra oefeningen uitgewerkt, soms via het elektronisch platform. De leraren zijn op elk moment beschikbaar voor extra uitleg. Eventuele leerstoornissen worden aangepakt met compenserende maatregelen, bijkomende studiebegeleiding en aangepaste oefeningen.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep wiskunde bestaat uit dynamische en vakbekwame leraren die veel en vaak informeel overleggen. De samenwerking is voorbeeldig. De formele vakgroepwerking omvat meestal organisatorische en praktische besprekingen, maar ook didactisch overleg, bijv. over de voor- en nadelen van nieuwe leerboeken en de chronologische schikking van leerstofonderdelen in de jaarplanningen. Er is nog ruimte voor meer systematiek in de werking, met name rond het rendement van het leerproces. Met de jaarlijkse pi-dag slaagt de vakgroep er in om wiskunde schoolbreed te promoten. De uittekening en organisatie van het project zijn

tevens een hefboom voor de eigen vakgroepwerking. De initiatieven tot individuele professionalisering zijn leraargebonden.

3.1.1.4 Techiek in de basisvorming in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/017)

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen en eindtermen werden vorig schooljaar in onvoldoende mate gerealiseerd. De evaluatie was onvoldoende valide. De infrastructuur en leermiddelen voldoen voor de meeste toepassingsgebieden.

Onderwijsaanbod De leerplandoelstellingen en eindtermen werden vorig schooljaar niet evenwichtig en niet met voldoende diepgang aangeboden en hierdoor in onvoldoende mate gerealiseerd. Vorig schooljaar werd de leerplanvisie bij de invoering van de eindtermen en leerplandoelstellingen in onvoldoende mate benaderd. Het aanbod was nog overwegend afgestemd op het leerplan technologische opvoeding. De toepassingsgebieden informatie en communicatie, biochemie en constructie vonden onvoldoende draagvlak binnen de opdrachten. De kerncomponenten (technisch systeem, technisch proces, hulpmiddelen en keuzes) en de dimensie 'hanteren' waren niet als dusdanig opgenomen. Het lerarenteam volgde bovendien de verhouding tussen 50 % 'hanteren' en 50 % 'duiden en begrijpen' niet. Bij de 'doe-activiteiten' lag de nadruk nog overwegend op het klassikaal uitvoeren van opdrachten en niet op de 'probleemomschrijving' en het 'ontwerpen'. De meeste leerinhouden werden onvolledig of te kennisgericht behandeld en sommige toepassingsgebieden kwamen niet of onvoldoende evenwaardig en evenwichtig aan bod.

Sinds het begin van dit schooljaar hanteert men een gelijkgerichte aanpak met een veel betere afstemming op het leerplan. De vijf toepassingsgebieden worden nog niet evenwaardig en evenwichtig aangeboden en er zijn nog mogelijkheden voor een kwaliteitsvollere realisatie van de eindtermen/leerplandoelstellingen i.v.m. onderdelen en systemen onderzoeken, verbetering van werkende en falende systemen, innovatie en onderhoud, het technologisch proces, sturingen, regelsystemen en het toepassingsgebied biochemie. De evolutie van sturing in het eerste leerjaar naar meer open opdrachten in het tweede leerjaar is nog een belangrijk aandachtspunt. De sterke gerichtheid op de invulboekjes (die soms onvoldoende afgestemd zijn op de leerplandoelstellingen en eindtermen) hypothekeert het studiepeil. Uit gesprekken en documentenanalyse blijkt dat de recente initiatieven en bijsturingen resulteren in een meer leerplangerichte aanpak. De grootte van de leerlingengroep is functioneel voor de leerplanrealisatie, maar in sommige klassen zijn de twee lesuren niet aansluitend gepland, waardoor practica minder optimaal kunnen georganiseerd worden. Positief is zeker de uitwerking van sommige techniekprojecten, al is de link met de vijf toepassingsgebieden niet steeds duidelijk.

Uitrusting Het technieklokaal biedt voldoende ruimte, leermiddelen en uitrusting om in verhouding tot de grootte van de klasgroep actief en constructief leren en werken mogelijk te maken. Voor de invulling van de ICT-integratie beschikken de leraren slechts over één computer met beamer, wat ontoereikend is om ICT- en opzoekwerk optimaal te integreren in het leerproces.

Evaluatiepraktijk De evaluatie was vorig schooljaar niet afgestemd op de leerplandoelstellingen. De school opteert voor een combinatie van examens en gespreide evaluatie. De meeste toets- en examenvragen zijn duidelijk opgesteld, maar ze zijn veelal kennisgericht en de afstemming op de leerplandoelen is niet altijd duidelijk. De verhouding tussen practica en theoretische kennis is sinds dit jaar beter aangepast aan de leerplanvoorschriften. De leerlingen werden weinig gestimuleerd om zichzelf te evalueren, met de bedoeling het eigen leerproces bij te sturen en de betrokkenheid bij het lesverloop te verhogen. Dit schooljaar worden er zelfevaluatieformulieren gebruikt bij de uit te voeren projecten en werkopdrachten. De evaluatiecriteria en de verhouding tussen de beoordeling van doe-activiteiten en theoretische kennis zijn niet transparant en kunnen beter afgestemd worden op de leerplanvoorschriften.

Leerbegeleiding In de lessen heerst een aangenaam leer- en leefklimaat. De leerlingen worden tijdens de klassikale opdrachten goed begeleid. Activerende werkvormen kwamen vorig schooljaar nog te beperkt aan bod, maar ook hier is een kentering merkbaar sinds dit schooljaar. Begeleid zelfstandig leren is nog te weinig ingeburgerd in de lessen techniek. De meerwaarde en het rendement van twee leraren in eenzelfde klas zijn beperkt. Sommige invulboekjes bieden onvoldoende creatieve mogelijkheden om de leerplanvisie te faciliteren. De aandacht voor leren leren en binnenklasdifferentiatie is groeiend.

Deskundigheidsbevordering De vakgroepwerking was in het verleden veeleer gericht op praktische en organisatorische afspraken. Formele en informele overlegmomenten binnen de nieuw samengestelde vakgroep hebben geleid tot het doordacht ordenen en verdelen van de leerplandoelstellingen voor een aantal toepassingsgebieden in projecten. Sinds dit schooljaar worden ook pedagogische en didactische thema's geagendeerd en zijn er verdienstelijke initiatieven tot eigen professionalisering die nog kunnen versterkt worden.

3.1.1.5 Vakken van het specifiek gedeelte in de eerste graad A-stroom van de basisoptie Grafische communicatie en media (leerplan D/2006/0279/043)

Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod De meeste leerplandoelstellingen worden volledig, evenwichtig en met voldoende diepgang aangeboden en gerealiseerd. De leerplandoelstelling m.b.t. eenvoudige mechanismen werd vorig schooljaar niet gerealiseerd. De leerplandoelstellingen m.b.t. reproductietechniek, doordruk, diepdruk en drukken met dekkende en transparante inkt kunnen niet gerealiseerd worden omwille van het ontbreken van deze leermiddelen, maar door occasionele en overwegend demonstratieve lessen of lesmomenten in de bovenbouwschool tracht men aan deze hiaten tegemoet te komen. Moderne technologieën en ICT worden voldoende geïntegreerd en het vak biedt een goede oriëntering naar de tweede graad. In een van beide klasgroepen wordt een half schooljaar besteed aan minder motiverende tekenoefeningen. Sinds het tweede trimester wordt er ook gebruik gemaakt van ICT-mogelijkheden m.b.v. een grafisch tekenpakket,

maar de reproductie-, druk-, montage en afwerkingstechniek kwam in deze klasgroep nog niet aan bod.

Uitrusting De school beschikt over een vaklokaal en een aansluitende werkplaats. Voor reproductietechniek, doordruk, diepdruk en drukken met dekkende en transparante inkt beschikt men in de school niet over de nodige infrastructuur en/of leermiddelen. Sommige van deze technieken worden wel gedemonstreerd in de nabijgelegen bovenbouwschool.

Evaluatiepraktijk De school opteert voor examens en een gespreide evaluatie d.m.v. taken en toetsen voor dagelijks werk. De evaluatiepraktijk van de examens verloopt gelijkgericht en wordt voldoende gebruikt om het onderwijsleerproces bij te sturen. Voor dagelijks werk wordt er in de twee klasgroepen anders geëvalueerd. Zowel het product als het proces van de praktische realisaties wordt op een correcte manier geëvalueerd en er is ook een vorm van zelfevaluatie door de leerlingen. De evaluatie van de meer theoretische leerplandoelstellingen is overwegend gericht op de reproductie van kennis.

Leerbegeleiding Het aangeboden cursusmateriaal, de werkopdrachten voor de leerlingen en de toegepaste werkvormen waren vorig schooljaar (en in een groep ook dit schooljaar) voldoende gericht op het realiseren van de leerplandoelstellingen. De begeleiding verloopt taak- en leerlinggericht.

Deskundigheidsbevordering Sommige leraren zijn nog onvoldoende vertrouwd met de beschikbare leermiddelen en machines voor montage-, druk- en afwerkingstechnieken.

3.1.1.6 Vakken van het specifiek gedeelte in de eerste graad A-stroom van de basisopties Mechanica-elektriciteit en Industriële wetenschappen (leerplannen D/2011/7841/024 en D/2011/7841/031)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod De meeste leerplandoelstellingen worden evenwichtig en met voldoende diepgang aangeboden en gerealiseerd. Het leerplan voorziet in een beperkt volume aan leerinhouden om ruimte te geven aan de creatieve ontwikkeling van thema's en projecten. De leraren hebben die mogelijkheid aangegrepen en ontwikkelden projecten met sterke integratie van de theoretische en de praktische leerinhouden. Het verschil tussen beide basisopties is minimaal. De leerstof wordt voldoende geïntegreerd aangeboden. Er wordt terecht minder tijd besteed aan achterhaalde en repetitieve taken m.b.t. draad- en soldeeroefeningen, zaag- en vijloefeningen, waardoor de klemtoon meer ligt op vernieuwende realisaties, experimenten, simulaties, proeven en technische systemen. De doelstelling m.b.t. instellen en bedienen van numeriek gestuurde werktuigmachines (CNC) werd vorig jaar niet gerealiseerd. Sinds dit schooljaar beschikt men over didactische CNC-machines, waardoor deze doelstelling wel aan bod zal komen.

Uitrusting De school beschikt over een voldoende uitgerust vaklokaal dat geschikt is om geïntegreerd, projectmatig en vernieuwend te werken. Er zijn voldoende middelen in de school aanwezig om de vaardigheidsgerichte

mechanische en elektrische leerinhouden goed te kunnen uitvoeren.

Evaluatiepraktijk De school opteert voor de vakken technische activiteiten voor gespreide evaluatie en examens. Zowel het product als het proces van de praktische realisaties wordt op een correcte manier geëvalueerd en er is ook een vorm van zelfevaluatie door de leerlingen. De evaluatie van de meer theoretische leerplandoelstellingen is gericht op inzicht en reproductie van kennis. De leerplandoelstellingen worden op het vereiste niveau geëvalueerd. Het inrichten van examens voor technische activiteiten stemt niet overeen met de leerplanvisie.

Leerbegeleiding In de lessen heerst een aangenaam en taakgericht leer- en leefklimaat. De leerlingen worden tijdens de technische activiteiten goed begeleid. Activerende werkvormen en begeleid zelfstandig leren komen voldoende aan bod. Er is voldoende aandacht voor 'leren leren' en binnenklasdifferentiatie.

3.1.1.7 Nederlands in de basisvorming in de eerste graad B-stroom (leerplan 2010/019)

Voldoet

De ontwikkelingsdoelen worden in voldoende mate nagestreefd. Er wordt rekening gehouden met de kenmerken en de noden van de doelgroep. De evaluatiepraktijk is voldoende afgestemd op de leerplandoelen, maar de leerplandoelen worden niet voldoende evenwichtig geëvalueerd en gerapporteerd.

Onderwijsaanbod Het bevorderen van de praktische taalvaardigheid van de leerlingen wordt als uitgangspunt genomen voor het opbouwen van het curriculum. Alle taalvaardigheden komen aan bod, maar ze worden echter niet steeds in een evenwichtige verhouding benaderd. In het onderwijsleerproces wordt overwegend communicatief en vaardigheidsgericht gewerkt. Leerjaar- en leraargebonden overheerst echter nog regelmatig de aandacht voor taalbeschouwende elementen, die dan vaak niet in functionele contexten worden benaderd. De inductieve methode, waarbij leerlingen leren nadenken over hun taalgebruik en over het hanteren van taal in verschillende communicatiesituaties, wordt zelden aangewend. Regelmatig wordt getracht aan te sluiten bij de actualiteit of bij de leefwereld van de jongeren. De aandacht voor de taalvaardigheden die de leerlingen nodig hebben in hun dagelijks leven, zoals het voeren van een telefoongesprek, informatie inwinnen, formulieren invullen en instructies begrijpen, is veeleer beperkt. De overdracht van informatie van het eerste naar het tweede leerjaar over het taalniveau van de leerlingen is beperkt, evenals de afspraken rond een gelijkgerichte benadering van de leerplandoelen.

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk is niet voldoende evenwichtig afgestemd op de leerplandoelen. Spelling en grammaticale elementen staan regelmatig te sterk op de voorgrond en krijgen een overwicht in de puntenverdeling. In het eerste leerjaar wordt vaak veel aandacht besteed aan het begrijpend lezen, waardoor de andere vaardigheden in de verdrukking komen. De evaluatiecriteria voor de beoordeling van de taalvaardigheden zijn nog niet voldoende op maat van de leerling uitgewerkt. Ook het proces van de taalverwerving en de vorderingen die de leerlingen maken, worden te weinig in kaart gebracht en aangewend om het onderwijsleerproces

eventueel bij te sturen. De voorbeelden uit het leerplan hebben nog niet de nodige inspiratie gebracht. Zelf- en peerevaluatie behoren dan weer regelmatig tot de evaluatiepraktijk in het tweede leerjaar en dragen bij tot het reflecterend vermogen van de leerlingen.

Uitrusting De vakgroep beschikt over voldoende leermiddelen voor de realisatie van de leerplandoelen. De school heeft geïnvesteerd in voorzieningen voor multimedia-gebruik. De mogelijkheden tot ICT-integratie zijn vrij beperkt, maar worden daarnaast onvoldoende benut. Kijk- en luistervaardigheid worden regelmatig via multimedia beoefend.

Leerbegeleiding De leerlingen worden voldoende begeleid in hun leerproces. Op preventief vlak zijn de initiatieven nog niet gestructureerd en tracht elke leraar een zekere aandacht voor leerstrategieën te integreren. Leerlingen met taal- of leermoeilijkheden worden op een gepaste wijze ondersteund en kunnen gebruik maken van bijzondere schikkingen op maat. Met het toevoegen van een gesplitst lesuur in het eerste leerjaar heeft het schoolbeleid extra ruimte voor remediëring en differentiatie gecreëerd. Buiten de mogelijkheid tot individuele begeleiding is de meerwaarde hiervan, in het kader van een verhoging van de functionele taalbeheersing, niet steeds duidelijk. De leraren zijn vlot bereikbaar en leveren inspanningen om bijvoorbeeld tijdens de middagpauze hun leerlingen extra begeleiding aan te bieden. Met contractwerk en hoekenwerk als werkvormen wordt getracht in te spelen op individuele noden. Om de leerlingen beter voor te bereiden op de summatieve toetsen, wordt tijdens het lesuur voorafgaand aan het examen studietijd uitgetrokken.

Sociale en emotionele begeleiding Het respecteren van leer- en leefregels vormt de grondslag voor het creëren van een positief leer- en leefklimaat. De opvolging van de houding en de inzet van de leerlingen wordt als belangrijk, maar tevens als noodzakelijk ervaren. Daarnaast besteedt het lerarenteam veel aandacht aan het welbevinden van de leerlingen. Pestgedrag wordt niet getolereerd en op een adequate wijze aangepakt. Een aantal middag- en groepsactiviteiten bevorderen de teamgeest in klas- en schoolverband.

3.1.1.8 Wiskunde in de basisvorming in de eerste graad B-stroom (leerplannen D/2011/7841/021 en D/1997/0279/040)

Voldoet

Het leerplan wordt voldoende en evenwichtig gerealiseerd. De evaluatie is betrouwbaar en transparant. De leerbegeleiding gebeurt betrokken. De minimale materiële vereisten om de doelstellingen te realiseren zijn aanwezig.

Onderwijsaanbod De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. In het leerjaar 1B werd vorig schooljaar het nieuwe leerplan ingevoerd. Het beroepsvoorbereidend leerjaar startte daarmee dit schooljaar. In het leerjaar 1B wordt één uur gesplitst aangeboden wat ongetwijfeld een meerwaarde is voor het leerproces van deze doelgroep. De behandeling van de doelen van de drie hoofddomeinen in het nieuwe leerplan is evenwichtig verdeeld over de beide leerjaren. De domeinoverschrijdende doelen komen goed en frequent aan bod in elk van de twee leerjaren. De spiraalopbouw en de leerlijnen worden gerespecteerd. In het

beroepsvoorbereidend leerjaar ligt de klemtoon op breuken, percenten en schaal en op meetkundige figuren en lichamen. Merkwaardig is dat de rasterspiegeling (MK 17) niet voorkomt in de planningsdocumenten. De aandacht die de leraren besteden aan correcte taalbeheersing ter ondersteuning van de realisatie van de leerplandoelen is voorbeeldig. Leerlingen in de B-stroom hebben soms problemen om hun gedachten in een nauwkeurige Nederlandse zin uit te drukken. De leraren zijn er zich van bewust dat taal, leren en denken onlosmakelijk verbonden zijn. De permanente zorg voor de beheersing van de schooltaal, de instructietaal en de wiskundetaal ondersteunt de realisatie van de leerplandoelen.

Uitrusting De minimale materiële vereisten om de doelstellingen te realiseren zijn aanwezig. Het ICT-gebruik in de lessen is matig ontwikkeld. ICT als efficiënte ondersteuning van diverse werkvormen komt niet vaak voor. Voor actief computergebruik door de leerlingen wordt enkele malen per schooljaar uitgeweken naar een ICT-lokaal. De beschikbaarheid van het computerpark is beperkt afgestemd op een vlotte ICT-integratie. Voor het gesplitste uur in het eerste leerjaar B worden de computerfaciliteiten vaak wel adequaat ingezet. De school heeft nog groeikansen om de uitgebreide mogelijkheden te exploreren die ICT biedt voor een eigentijdse en functionele wiskundevorming voor B-stroom leerlingen.

Evaluatiepraktijk De B-stroom hanteert het systeem van dagelijks werk en examens. Daarmee kiest de school voor een eerder conservatieve benadering om de leeruitkomsten en het groeiproces van deze specifieke doelgroep in kaart te brengen. Door een groot gewicht toe te kennen aan productgerichte examens worden er kansen gemist om evaluatie integraal en permanent deel te laten uitmaken van het leerproces. De toetsen en examens zijn verzorgd en de beoordelingen zijn betrouwbaar en transparant. De evaluaties zijn representatief en valide voor het gegeven onderwijs. De leerstofgerichtheid staat doorgaans voorop, waardoor de evaluatie niet altijd voldoende gerelateerd is aan de bredere leerplandoelen. Er zijn immers weinig sporen van expliciete evaluatie van vaardigheden en eventueel van vakattitudes. Het 'competentie' uitgangspunt dat het nieuwe leerplan propageert is daarmee nog niet ontwikkeld. Toetsen en examens worden gezamenlijk opgesteld. De vraagstelling is gevarieerd, maar het is niet duidelijk wat de meerwaarde is van de grote hoeveelheid vragen op de examens. Er zijn voorzichtige aanzetten tot innovatieve evaluatievormen als zelfevaluatie en peerevaluatie.

Leerbegeleiding De lessen worden gegeven aan de hand van een leerwerkboek. De leerwerkboekgerichtheid is groot en de invuldidactiek is niet altijd optimaal, maar het gebruik van het leerwerkboek geeft de nodige structuur aan het leerproces. De leerlingen worden met veel zorg als individu benaderd en er is aandacht voor een ordelijk klas- en leerklimaat als uitgangspunt. De didactische aanpak beperkt zich meestal tot het onderwijsleergesprek, al worden er geregeld ook groepsvormende werkvormen ingeschakeld. De functionaliteit van de wiskundevorming wordt ondersteund door het consequent gebruik van de zakrekenmachine, de gedegen aandacht voor taalvaardigheid en het consequent inzetten op succesbeleving. De zorg voor de preventieve leerbegeleiding is degelijk. De remediërende leerbegeleiding uit zich positief onder de vorm van inhaallessen, extra uitleg en extra oefeningen, aangepast aan de

persoonlijke noden van de leerling. Voor leerlingen met leerstoornissen zijn compenserende maatregelen uitgewerkt. De opvolging van de effectiviteit van de genomen acties kan nog verbeteren.

Deskundigheidsbevordering De vakgroepwerking is dynamisch. De samenwerking is voorbeeldig. De formele vakgroepwerking omvat meestal organisatorische en praktische besprekingen, maar ook didactisch overleg, bijv. over de chronologische schikking van leerstofonderdelen in de jaarplanningen. Er is nog ruimte voor meer systematiek in de werking, met name rond het rendement van het leerproces. Met de jaarlijkse pi-dag slaagt de vakgroep er in om wiskunde schoolbreed te promoten. De uittekening en organisatie van het project zijn tevens een hefboom voor de eigen vakgroepwerking. De initiatieven tot individuele professionalisering zijn leraargebonden.

3.1.1.9 Vakken van het specifiek gedeelte in de eerste graad B-stroom van het beroepenveld Elektriciteit (leerplan D/2011/7841/027)

Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd en het studiepeil voldoet.

Onderwijsaanbod De werkopdrachten en de werkvormen zijn gebaseerd op het leerplan, maar de vertaalslag naar de nieuwe leerplandoelstellingen die vertrekken van projectmatig werken en werken volgens het technologisch proces kan nog geoptimaliseerd worden. Sommige draad- en soldeeroefeningen zijn gedateerd en er wordt te veel tijd aan besteed. De visie van het leerplan en de leerplandoelstellingen zijn soms ondergeschikt aan de traditioneel georiënteerde leerinhouden. De doelstellingen m.b.t. computerondersteunend elektrotechnisch tekenen (CAE) en het gebruik van technische documentatie werden vorig schooljaar in onvoldoende mate gerealiseerd.

Uitrusting De school beschikt over een voldoende uitgeruste werkplaats die tevens als vaklokaal voor de theoretische component wordt gebruikt. Het lokaal is geschikt om geïntegreerd, projectmatig en vernieuwend te werken. De uitrusting voldoet voor de realisatie van de voorgeschreven doelstellingen. De mogelijkheden van ICT ter ondersteuning van de realisatie van de leerplandoelstellingen worden nog niet optimaal benut.

Evaluatiepraktijk De evaluatie gebeurt d.m.v. een mix van dagelijks evalueren, toetsen en examens. In hoofdzaak wordt product- en kennisgericht geëvalueerd. De evaluatie wordt nog niet aangewend om het onderwijstraject bij te sturen.

Leerbegeleiding Er is aandacht voor differentiatie en remediëring. Sommige oefeningen zijn minder attractief en creatief uitgewerkt of sluiten onvoldoende aan bij de leefwereld van de leerlingen. Niet alle projecten zijn opgesteld volgens het technologisch proces zoals voorgeschreven in het leerplan.

3.1.1.10 Vakken van het specifiek gedeelte in de eerste graad B-stroom van het beroepenveld Metaal (leerplan D/2011/7841/035)

Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De leerlingenbegeleiding is goed, maar de evaluatie was vorig schooljaar niet valide.

Onderwijsaanbod	De meeste leerplandoelstellingen werden vorig schooljaar volledig, evenwichtig en met voldoende diepgang aangeboden. De leerplandoelstellingen m.b.t. materialenleer, technologie, tekenen, plaatbewerking en verspaning worden in voldoende mate gerealiseerd. De leerplandoelstellingen m.b.t. computerondersteunend tekenen (CAD), montage en demontage, overbrengingssystemen en het gebruik van catalogi werden vorig schooljaar niet in voldoende mate gerealiseerd. Uit de planningsdocumenten en de lesobservaties blijkt dat de visie en het concept van het nieuw leerplan nog niet volledig gevolgd worden, dat de leerinhouden nog sterk klassikaal aangeboden worden en dat sommige te realiseren doelstellingen nog onvoldoende geïntegreerd aan bod komen. De school engageert zich om deze hiaten nog dit schooljaar weg te werken.
Uitrusting	De school beschikt over een werkplaats die tevens als vaklokaal voor de theoretische component wordt gebruikt. De uitrusting voldoet voor de realisatie van de voorgeschreven doelstellingen m.b.t. traditionele en klassikaal aangeboden bewerkingen. ICT-mogelijkheden, overbrengingsmechanismen en montage- en demontageopdrachten ontbreken nog. Het lokaal is geschikt om geïntegreerd, projectmatig en vernieuwend te werken, maar deze mogelijkheden worden nog onvoldoende benut.
Evaluatiepraktijk	De evaluatie gebeurt d.m.v. een mix van dagelijks evalueren op basis van attitudes, toetsen en examens. Vorig schooljaar werd in hoofdzaak kennisgericht en op basis van attitude geëvalueerd. Hierdoor is de evaluatie niet valide, maar dit heeft niet geleid tot tekorten. De school engageert zich om dit nog dit schooljaar bij te sturen. De evaluatie wordt nog niet aangewend om het leertraject bij te sturen.
Leerbegeleiding	Er is aandacht voor differentiatie en remediëring. De meeste oefeningen zijn attractief en creatief uitgewerkt en sluiten voldoende aan bij de leefwereld van de leerlingen. Niet alle projecten zijn opgesteld volgens het technologisch proces zoals voorgeschreven in het leerplan. De individuele begeleiding is voldoende aanmoedigend en taakgericht. Mogelijkheden tot binnenklasdifferentiatie en afwisselende werkvormen worden nog onvoldoende benut.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 111 en 112)	ja
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëingsmaatregelen	ja
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex so, art. 111, §3)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/4)	ja
Respecteert de school voor gewoon secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	neen
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Sociale en emotionele begeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

Heldere regels en duidelijke afspraken vormen de hoeksteen van de brede schoolwerking. Les geven, les volgen en omgaan met elkaar in een veilige leer- en leefomgeving liggen aan de grondslag van het pedagogisch project en van het schoolreglement. Een positief geloof in de mogelijkheden en de talenten van de jongeren wordt op deze wijze bevorderd. Gelijktijdig wordt veel aandacht besteed aan de opvolging van de leefregels en aan correcte omgangsvormen. De leefregels zijn zichtbaar en opvallend aanwezig in het dagelijkse leven op school. Alle betrokkenen bij het schoolleven worden grondig en indien nodig, regelmatig geïnformeerd over de afspraken en de verwachtingen die de school vooropstelt. Naast het zich goed voelen op school wordt ook veel belang gehecht aan het zich gewaardeerd voelen. Positieve aanmoedigingen krijgen de voorkeur op een sanctionerende benadering. Onder meer tijdens de middagpauze worden een aantal activiteiten georganiseerd om de sociale en culturele integratie te bevorderen. De leefregels vormen dan ook geen strak keurslijf, maar een kader waarin iedereen naar behoren kan functioneren. Toch zijn er ook signalen dat de sterke aandacht voor orde en tucht soms leidt tot een sterk sanctionerende benadering; leerlingen worden regelmatig uit de les verwijderd en ook het aantal tijdelijke en definitieve uitsluitingen ligt behoorlijk hoog.

Om de verstandhouding en de samenwerking tussen de leerlingen en de leraren en tussen de leerlingen onderling te stimuleren, onderneemt het schoolbeleid een aantal initiatieven. Zo wordt er onder meer aandacht besteed aan de inschrijvingsprocedure, de onthaaldagen, activiteiten tijdens de middagpauze en de leerlingenraad. Verder bieden een aantal afsprakennota's (rond pesten, begeleiding bij leermoeilijkheden, de werking van de klassenraad, ...) een duidelijke leidraad. De informatie over de leerhouding en het functioneren wordt verzameld in een digitaal leerlingvolgsysteem. Deze informatie vormt de basis voor de bespreking van de klassenraden.

De school heeft voor haar leerlingenbegeleiding een uitgebreid netwerk van taken en verantwoordelijkheden vastgelegd. Van alle deelnemers aan het schoolgebeuren wordt een actieve inbreng verwacht in het proces van begeleiden en opvoeden van de jongeren. Via een brede inspraak voelt iedereen zich betrokken bij de leerlingenbegeleiding en verloopt de invulling en de uitvoering van de taken efficiënt. Daarnaast tracht het schoolbeleid het hanteren van taak- en leerlinggerichte werkvormen te stimuleren. Ook taalgericht onderwijs is een prioritair aandachtspunt. Het aangeboden onderwijs wil zich vooral richten op het laten beleven van leersucces en het ervaren van welbevinden. Anderstalige nieuwkomers worden op een positieve wijze geïntegreerd in het schoolleven. Een aantal geselecteerde leerlingen worden in een eerste jaar van de B-stroom voorbereid en begeleid naar een mogelijke overstap naar de A-stroom.

De klastitularis wordt als spilfiguur uitgespeeld. Hij krijgt de verantwoordelijkheid voor de eerste opvolging van zijn/haar leerlingen en het centraliseren van de aangeleverde informatie rond hun leer- en leefhouding. Talrijke aspecten worden geregistreerd en opgevolgd: telatkomers, afwezigheden, studieresultaten, beleefdheid en verdraagzaamheid in de omgang, orde en netheid. In een tweede lijn neemt de directeur een prominente rol op van begeleider of, in een volgende fase, van sanctionerend verantwoordelijke. De directeur is dan ook erg zichtbaar aanwezig tijdens de dagelijkse schoolwerking en hierdoor vlot bereikbaar en aanspreekbaar. Het curatieve, begeleidende luik en de opvolging van gemelde moeilijkheden worden ingevuld door de coördinatoren. Zij voeren herstelgerichte gesprekken of bespreken de volgkaart die bij herhaalde of ernstige inbreuken wordt toegekend aan de leerling. Deze volgkaart gaat in eerste instantie uit van een positieve feedback door de leraars. Het systeem van belonen (het toekennen van positief commentaar, een 'pluim' of het uitroepen tot 'echte TSM-er') en bestraffen (nablijven, strafstudie, tijdelijke uitsluiting) verloopt via een duidelijk en goed gecommuniceerd stappenplan. Dit stappenplan is onder meer opgenomen in de agenda van de leerling en elke toegekende stap wordt ondertekend door de leerling, zijn ouders en de directeur. In een volgende lijn en afhankelijk van de noden wordt het CLB ingeschakeld. De samenwerking met het CLB verloopt vlot en constructief.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ontwikkeling.

Motivering

De beleidsvisie van de school op evaluatie vertrekt vanuit een aantal principiële uitgangspunten. Daarin wordt evaluatie gezien als een waardeoordeel op basis van op voorhand gekende normen, maar wel vanuit een 'waarderende aanpak' en gestoeld op een 'brede verkenning van de mogelijkheden van de leerling'. De concretisering van deze algemene verwachtingen is nog niet schoolbreed uitgewerkt in keuzes en afspraken. Evaluatieaspecten als de bewaking van validiteit, betrouwbaarheid en transparantie, visie op procesevaluatie en evaluatie als onderdeel van het eigen onderwijsproces worden wel aangehaald, maar slechts incidenteel omgezet in operationele doelstellingen. De schoolleiding rekent voor de inhoudelijke invulling van de evaluatie op de professionaliteit van de individuele leraren en de vakgroepen.

Op het uitvoeringsniveau vullen de leraren de evaluatiepraktijk in naar eigen inzichten, criteria en inschattingen. Ondanks goede praktijken, zoals het gezamenlijk opstellen van examens, is er nog ruimte tot verbetering van de gelijkgerichtheid van de evaluaties. Voor het 'dagelijks werk' bepalen de leraren het aantal en de spreiding van de mondelinge en schriftelijke opdrachten, al dan niet aangekondigd, individueel of klassikaal. Hoe sterk vakattitudes en vaardigheden mee bepalend zijn voor de evaluatie is verschillend van leraar tot leraar. En omdat de vakgroepen de hen toebedeelde rol inzake gelijkgerichtheid niet altijd even kwaliteitsvol opnemen, resulteert dat alles qua doelgerichtheid, in een ongelijk beeld van de evaluatiepraktijk.

De validiteit van de evaluatie is in meerdere vakken niet optimaal door een zwakke afstemming op de leerplandoelen. De evaluatie is bovendien vaak eng gericht op de kenniscomponent en op reproductie en nog weinig op inzichten en vaardigheden. Vakafhankelijk zijn er voorzichtige aanzetten voor consequente procesevaluatie en voor meer innovatieve beoordelingsvormen (o.a. zelf- en peer-evaluatie), maar globaal gezien gebeurt de evaluatie nog sterk conventioneel.

De school hanteert verschillende puntensystemen afhankelijk van het de leerlingengroepen. Zo wil ze enige differentiatie inbouwen en het profiel van de verschillende structuuronderdelen valideren.

De school geeft de evaluatie van de attitudes inzet/medewerking en orde/netheid een centrale plaats in haar uitgangspunten. De evaluatie van deze attitudes gebeurt voor elk vak voor elke dagelijks werkperiode met een score op een vijf puntsschaal. Omdat de schaal niet geijkt is uitgeschreven, zijn de scores

leraargebonden en komt de betrouwbaarheid ervan in het gedrang. De twee laagste scores geven aanleiding tot begeleidingsmaatregelen. Op deze manier is de scheiding tussen studiesanctionering en gedragsbeoordeling weinig helder.

De attesteringsgegevens tonen aan dat de C- attesteringen in alle structuuronderdelen hoog tot zeer hoog zijn. In 2A en in 1B worden opvallend veel A-attesten uitgereikt. Daarmee is het attesteringsbeeld van de school atypisch ten opzichte van vergelijkbare Vlaamse referentiescholen.

De school heeft ernstige inspanningen geleverd om de motivering van de B- en C-attesten op punt te stellen. De motiveringen zijn uitgebreid en verwijzen ook expliciet naar genomen acties en beslissingen van de begeleidende klassenraden in de loop van het schooljaar. Toch ontbreken nog elementen die de individuele beslissing correcter kunnen onderbouwen. Inhoudelijke analyses van vaktekorten worden zelden aangetroffen. De onderbouwing verwijst bovendien vooral naar gedragselementen die in het kader van de studiesanctionering niet (altijd) relevant zijn. Bij sommige B-attesten is de relatie tussen de vastgestelde tekorten en de besliste clausulering onvoldoende duidelijk en gedetailleerd geargumenteed. De clausulering behelst vaak drie onderwijsvormen of is niet consequent in de opsomming. De school voldoet hierdoor niet aan de correcte toepassing van de regelgeving (art. 5 § 5, 6 en 8 van het Organisatiebesluit voltijds secundair onderwijs, 19/07/2002). Het is een uitdaging voor de school om grondig te onderzoeken in welke mate de evaluatie- en deliberatiepraktijk een valide en doelmatige attestering genereert.

Inbreuk(en) op de regelgeving

De motivering van de B- en C-attesten conform het Besluit van de Vlaamse Regering 19/007/2002, art 5 § 5, 6, 8 (wordt niet opgevolgd)

4.3.2 Rapporteringspraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid.

Motivering

De visie op rapportering benadrukt het belang van geregelde feedback over het leerproces en de ontwikkeling van de leerling. Ook hier staat de 'waarderende aanpak' in de communicatie voorop. De school wil frequent rapporteren via agenda, rapporten en oudercontacten om op die manier procesmatig snel bij te sturen indien nodig.

In eerste instantie communiceert de school sterk en consequent via de schoolagenda. Die vermeldt de resultaten van huiswerk, overhoringen, opdrachten, enz., maar wordt ook zeer actief gebruikt om vaststellingen en sancties rond houding en attitudes te communiceren, geheel in lijn met het centrale belang dat de school hecht aan een ordelijk schoolklimaat.

De school rapporteert cijfermatig viermaal het dagelijks werk (DW) en driemaal de examens. De DW-rapporten bevatten het attituderapport rond inzet/medewerking en orde/netheid. De (vak-)commentaren op de rapporten zijn verzorgd en uitgebreid. Ze zijn doorgaans in bemoedigende bewoordingen geformuleerd. Analyserende en remediërende commentaren komen echter nauwelijks voor. Meestal betreffen ze het gedrag en zelden het leerproces. Daarmee is de leerbevorderende waarde van het rapport niet groot.

De school stelt zich op het standpunt dat toelichtingen en informatie mondeling efficiënter kunnen worden verstrekt op de omkaderende oudercontacten. De oudercontacten worden daarom degelijk voorbereid en achteraf geëvalueerd. Ouders die niet inschrijven worden telefonisch gecontacteerd. De neerslag van de gesprekken wordt in het leerlingenvolgsysteem genoteerd. Op het einde van het schooljaar krijgen de

leerlingen een uitgebreid jaarsyntheserapport met de berekende jaarresultaten per vak, de behaalde attesten/studiebewijzen, de adviezen van de klassenraad en de motivering in het geval van B/C-attest.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De school wordt geleid door een ervaren directeur. Hij wordt omringd door een goed werkend secretariaat en een uitgebouwd middenkader. Het beleid zet daarmee in op een gedeeld leiderschap met transparante delegaties en verantwoordelijkheden voor de diverse aspecten van de schoolwerking. De directeur rekent het tot zijn hoofdtaak het welbevinden van alle participanten te behartigen. Hij hanteert een leiderschapsstijl die gebaseerd is op bemoediging, positieve bekrachtiging en dagelijkse nabijheid, en die een vertrouwensklimaat schept waarin participatie, verantwoordelijkheid en professionaliteit kunnen gedijen. Beleidsbeslissingen vinden op deze manier een breed draagvlak in een collegiale schoolcultuur en actieve betrokkenheid. Twee coördinatoren vormen samen met de directeur het 'kernteam' dat wekelijks vergadert. Het kernteam is een centrale speler in de operationele werking van de school. Verder verwacht de directeur dat de vakgroepen een verantwoordelijke rol opnemen in het realiseren van de pedagogisch-didactische doelstellingen. Voorlopig slagen de vakgroepen er slechts partieel in om deze taak kwaliteitsvol in te vullen. De directie is er zich van bewust dat een meer sturende benadering nodig is.

De school maakt deel uit van de Technische Scholen Mechelen (TSM) en profileert zich in het kader van de samenwerking met de bovenbouw rond wetenschappen, technologie en media. In haar schoolvisie gaat ze uit van "een positief geloof in jongeren in ontwikkeling". Centraal staat de aandacht voor een ordelijk en respectvol schoolklimaat. In het kader van haar bijdrage aan de centrumstedelijke onderwijsproblematiek ziet de school diversiteit als een positieve uitdaging en verdraagzaamheid als een kernwaarde. Het schoolteam is geëngageerd en handelt in lijn met deze visie. Zij weten zich hierin gesteund door de actieve rol die de directie opneemt in de dagelijkse implementatie en bewaking van deze visie.

De schoolraad – pedagogische raad genoemd -, de ouderraad en de leerlingenraad zijn breed actief en geven dynamiek aan de participatieve besluitvorming. Naast deze decretaal verplichte overlegorganen wil het beleid de gedragenheid van de besluitvorming vergroten via interactieve personeelsvergaderingen en pedagogische studiedagen. De directie zet in op een zo open mogelijke communicatie en ondersteunt die met een wekelijkse nieuwsbrief. Er is ook veel informeel overleg en de directie en het middenkader zijn vlot bereikbaar. Toch moet de school nog groeien inzake de doelmatigheid van de interne communicatie in twee richtingen.

De school zit in een opbouwfase wat haar kwaliteitszorgsysteem betreft. De visie op kwaliteitszorg is voorlopig eerder praktijkgericht en steunt op fragmentarische deeltakten en elementen van de GOK-werking. De doelgerichtheid wordt nog niet ondersteund door een consistente en integrale visie met meetbaar geformuleerde doelstellingen. In eerste instantie wordt gemikt op een informele kwaliteitscultuur onderbouwd door kleinschalige nabijheid en individuele verantwoordelijkheid voor het collectief.

Dit beleidsvoerend vermogen van de school en het engagement en de beroepsernst van het schoolteam geeft de inspectie voldoende vertrouwen dat de vastgestelde tekorten voor "techniek" in de eerste graad A-stroom op korte termijn worden weggewerkt.

De school neemt initiatieven om de doeltreffendheid van haar werking in kaart te brengen en te verbeteren. Zij doet dit aan de hand van tevredenheidsenquêtes en gegevensanalyses. De school heeft vooral zicht op en controle over de organisatieprocessen en over de diverse aspecten van de leerlingenbegeleiding, maar in mindere mate op en over de andere onderwijskundige processen op uitvoeringsniveau. Het beleid volgt bijvoorbeeld de leerplanrealisatie tot op het studierichtings- en vakkenniveau nog niet systematisch op. In het stelselmatig doorlopen van de kwaliteitscirkel kan de school nog groeien.

De school heeft haar visie op het talenbeleid gekoppeld aan haar visie op gelijke onderwijskansen (GOK). De talige beginsituatie van de leerlingen wordt in kaart gebracht, maar de verzamelde gegevens worden te weinig doelgericht aangewend. Als haar belangrijkste uitdaging ziet de school het vermeerderen van de (schoolse) taalvaardigheid van de leerlingen. Het schoolbeleid tracht hiervoor de leraren te stimuleren tot het hanteren van meer taalgericht en communicatief onderwijs. Een aantal vakgroepen heeft aandacht voor een toegankelijk taalgebruik in cursussen, de talige kwaliteit van de vraagstelling in de evaluatie en voor het Nederlands als instructietaal. Op schoolniveau neemt de school een aantal initiatieven om een positieve omgang met taaldiversiteit en -cultuur te bevorderen. De evaluatie van de doeltreffendheid van de organisatie van het talenbeleid is vrij beperkt.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De OKAN werking.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De socio-emotionele leerlingenbegeleiding.
- Het positieve leer- en leefklimaat.
- Het engagement en de vakbekwaamheid van de personeelsleden.
- De zorg voor de leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De toegankelijkheid van directie en middenkader.
- De aandacht voor positieve bekrachtiging van personeel en leerlingen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de leerplandoelstellingen voor techniek in de eerste graad A-stroom.
- Het versterken van de leerplannerichtheid in een aantal vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De validiteit van de evaluatie.
- De aandacht voor preventieve leerbegeleiding.
- De ict-integratie in de onderwijspraktijk.
- De didactische uitrusting in sommige lokalen.
- De concretisering van het talenbeleid.

Wat betreft het algemeen beleid

- De opvolging van de leerplanrealisatie.
- De uitbouw van de kwaliteitszorg.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- De motivering van de B- en C-attesten conform het Besluit van de Vlaamse Regering 19/007/2002, art 5 § 5, 6, 8 (wordt niet opgevolgd).

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Jan Meers de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	